

התעשייה האווירית לישראל בע"מ

עמלת סוכן

עיסקת מכירה בוצעה בסיועו של סוכן (להלן - הסוכן). התע"א חתמה חוזה עם סוכן בדבר תשלום עמלה בשיעור מסוים מערך העיסקה, לאחר ניכוי הוצאות מסוימות, כגון הוצאות הדרכה, והוצאות העברת נשוא העיסקה ללקוח. בתאריך מאוחר יותר הורה המשנה למנהל הכללי של התע"א לשלם לסוכן עמלה המחושבת על מלוא ערך העיסקה. לפי חישובי הביקורת מדובר בתוספת על הסכום המקורי שסוכם עליו. בידי התע"א אין מכתב דרישה של הסוכן להגדלת סכום העמלה; כמו כן לא נרשמו הנימוקים להיענות לדרישה, המהווה חריגה מתנאי החוזה שנחתם.

התע"א הסבירה, כי הסכימה לשלם את התוספת, עקב מעמדו של הסוכן במדינת הלקוח, הסיכויים להרחיב בעתיד את היקף המכירות, ומשיקולים עסקיים אחרים. הביקורת העירה, כי יש מקום שדרישה כזו תוגש בכתב, ועל התע"א היה לפרט את הנימוקים לאישור התוספת. עוד העירה הביקורת, כי מתן הטבה, מעבר לתנאים שסוכם בחוזה שנחתם, חייב תיקון החוזה, דבר שלא נעשה. בעיקבות הביקורת הודיעה התע"א, באוגוסט 1984, כי ניתנה הוראה לעדכן את החוזה וכן לעדכן את נהלי החברה ולכלול בהם הנחייה שיש לתקן חוזה, אם יאושרו שינויים בתנאיו.